

Regeringens proposition

2003/04:97

Ändringar i tullagstiftningen med anledning av
Tullverkets omorganisation

Prop.
2003/04:97

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 19 februari 2004.

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i tullagen (2000:1281), lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen, lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter samt lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Ändringarna syftar i huvudsak till att göra det möjligt för Tullverket att förändra sin organisation så att den inte längre är uppdelad i regioner. Förslagen avser ändringar i paragrafer som innehåller bestämmelser om chefen för en tullregion.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.....	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling	9
3	Ärendet och dess beredning.....	10
4	Bakgrund	10
5	Överväganden och förslag.....	11
6	Ekonomiska konsekvenser	11
7	Författningskommentarer	12
7.1	Förslaget till lag om ändring i tullagen (2000:1281)	12
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.....	12
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter	13
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling	13
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 2004. ...	14

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2003/04:97

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i tullagen (2000:1281),
2. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
3. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter, samt
4. lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 14 § samt 6 kap. 11 och 13 §§ tullagen (2000:1281) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

14 §

Bestämmelserna om kompensationsränta i artikel 214.3 i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i artiklarna 589, 590 och 709 i förordningen (EEG) nr 2454/93 samt bestämmelserna om kreditränta i artikel 229 i förordningen (EEG) nr 2913/92 tillämpas även på andra skatter än tull som skall tas ut för varor vid import.

Bestämmelserna om kompensationsränta i artikel 214.3 i förordningen (EEG) nr 2913/92 och i artikel 519 i förordningen (EEG) nr 2454/93 samt bestämmelserna om kreditränta i artikel 229 i förordningen (EEG) nr 2913/92 tillämpas även på andra skatter än tull som skall tas ut för varor vid import.

6 kap.

11 §

För sådan kontroll som avses i 10 § får en tulltjänsteman undersöka postförsändelser, såsom paket, brev och liknande försändelser. En sådan försändelse får öppnas, om den finns hos Tullverket eller på utväxlingspostkontoret och det finns anledning att anta att den innehåller en vara för vilken deklara- eller uppgiftsskyldigheten inte fullgjorts. *Beträffande* brev och andra försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får *beslut om öppnande av försändelsen* fattas endast av *chefen för en tullregion eller, efter dennes beslut, av någon annan tjänsteman vid tullregionen*. Om försändelsen innehåller ett

För sådan kontroll som avses i 10 § får en tulltjänsteman undersöka postförsändelser, såsom paket, brev och liknande försändelser. En sådan försändelse får öppnas, om den finns hos Tullverket eller på utväxlingspostkontoret och det finns anledning att anta att den innehåller en vara för vilken deklara- eller uppgiftsskyldigheten inte fullgjorts. *Beslut om att öppna* brev och andra försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket*. Om försändelsen innehåller ett förtroligt meddelande skall detta omedelbart tillslutas och *skickas vidare* till

förtroligt meddelande skall detta omedelbart tillslutas och vidarebefordras till mottagaren.

Prop. 2003/04:97

13 §

Chefen för en tullregion får besluta att en postförsändelse som väntas till visst postkontor och som kommer från tredje land skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när den kommer till postkontoret, om

En chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får besluta att en postförsändelse som väntas till visst postkontor och som kommer från tredje land skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när den kommer till postkontoret, om

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling och
2. det är nödvändigt för att beslag skall kunna ske.

Beslut om kvarhållande skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tid. Beslutet får verkställas omedelbart, men skall snarast prövas av Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist.

Ett beslut om kvarhållande skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tid. Beslutet får verkställas omedelbart, men skall snarast prövas av Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist.

Postbefordringsföretaget är skyldigt att på begäran av Tullverket överlämna en försändelse som hållits kvar enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 9 och 11 §§ lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §¹

Beslut om *öppnande* med stöd av 8 § *av* brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid tullregionen*. Om en försändelse innehåller ett förtroligt meddelande, skall detta omedelbart tillslutas och *vidarebefordras* till mottagaren.

Beslut om *att* med stöd av 8 § *öppna* brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket*. Om en försändelse innehåller ett förtroligt meddelande, skall detta omedelbart tillslutas och *skickas vidare* till mottagaren.

11 §²

Under de förutsättningar som anges i andra stycket får chefen för en tullregion besluta att postförsändelse som väntas till viss postanstalt, och som kommer från ett annat EU-land, skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när försändelsen kommer in till postanstalten. Ett beslut skall meddelas att gälla viss angiven, kortare tidsrymd.

En cheftjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får besluta att en postförsändelse som väntas till ett visst postkontor och som kommer från ett annat EU-land skall hållas kvar av postbefordringsföretaget när den kommer till postkontoret, om

Förutsättningar för ett beslut om kvarhållande är

1. *att* det finns anledning att anta att *sådan postförsändelse* innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *samt*

2. *att* det är nödvändigt för att beslag skall kunna ske.

Ett beslut om kvarhållande får

1. det finns anledning att anta att *försändelsen* innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *och*

2. det är nödvändigt för att beslag skall kunna ske.

Ett beslut om kvarhållande *skall*

¹ Senaste lydelse 2000:1232.

² Senaste lydelse 2000:1232.

verkställas omedelbart men skall snarast prövas av Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist.

Ett postbefordringsföretag är skyldigt att, på begäran av Tullverket, till verket överlämna en försändelse som kvarhållits enligt denna bestämmelse.

meddelas att gälla viss angiven, kortare tid. Beslutet får verkställas omedelbart, men skall snarast prövas av Tullverkets chef eller av verkets chefsjurist.

Postbefordringsföretaget är skyldigt att på begäran av Tullverket till verket överlämna en försändelse som kvarhållits enligt första stycket.

Prop. 2003/04:97

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §³

Beslut om att öppna brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *chefen för en tullregion eller, efter dennes förordnande, av någon annan tjänsteman vid regionen.*

Beslut om att öppna brev och andra sådana försändelser som kan antas innehålla förtroliga meddelanden får fattas endast av *en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

³ Senaste lydelse 1999:438.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling

Härigenom föreskrivs att 28 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §

Tullverket får besluta om kroppsvisitation av varje resande som med ett visst transportmedel eller under en viss angiven, kortare tidrymd ankommer till eller avreser från en viss gräns- eller kustort eller annan plats som har förbindelse med utlandet (särskild kontroll).

En särskild kontroll får beslutas endast om

1. det finns anledning att anta att en eller flera resande, som med transportmedlet eller under tidrymden ankommer till eller avreser från platsen, har begått eller står i begrepp att begå ett brott enligt 5 § eller 6 § tredje stycket eller försök till ett sådant brott,

2. tillräckliga uppgifter saknas för att rikta misstanke mot en bestämd person eller en mindre krets av personer, och

3. åtgärden är nödvändig för att ett ingripande mot brottet skall kunna ske.

Beslut om särskild kontroll får fattas av *chefen för en tullregion*. Beslutet skall prövas av Tullverkets chef eller *den han sätter i sitt ställe*. Om det uppenbarligen är fara i dröjsmål, får beslutet utan sådan prövning verkställas omedelbart.

Beslut om särskild kontroll får fattas av *chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket*. Beslutet skall prövas av Tullverkets chef eller *av verkets chefsjurist*. Om det uppenbarligen är fara i dröjsmål, får beslutet utan sådan prövning verkställas omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

3 Ärendet och dess beredning

Tullverket har anmält att verket önskar att förändra sin organisation. Förändringen avser bl.a. ett upphävande av den nuvarande uppdelningen i regioner. För att kunna genomföra den önskade förändringen krävs vissa ändringar i lag och förordning.

Ett förslag har utarbetats inom Finansdepartementet och beretts med Tullverket.

Lagrådet

Förslagen är av en så enkel natur att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund

Före den 1 juli 1999 bestod Tullverket av Generaltullstyrelsen och ett antal regionala tullmyndigheter. Dessa olika delar av Tullverket var självständiga myndigheter med Generaltullstyrelsen som chefsmyndighet.

Den 1 juli 1999 genomfördes en omorganisation som innebar bl.a. att Tullverket blev en myndighet. Myndigheten organiserades med ett huvudkontor och sex tullregioner. Omorganisationen var ett led i en större förändring inom ramen för vilken myndigheten från den 1 mars 1999 infört en uppdelning i fråga om ledning av verksamheten i olika processer. Enligt den genomförda modellen skall varje process ledas av en processägare som styr arbetet vid regionerna inom den egna processen. För varje region skall det vidare finnas en regionledning med vissa för processerna sammanhållande funktioner. Detta är den organisation som Tullverket har för närvarande.

Tullverket har efter en intern utredning funnit det lämpligt att ta bort uppdelningen i regioner och att införa en organisation som enbart är baserad på processer. Enligt utredningen bör processerna även i fortsättningen ledas av en processägare. Processerna bör delas upp i olika ämnesområden. Ansvar för sådana ämnesområden skall bäras av ett kompetenscenter för hela landet. För att kunna genomföra den önskade organisationen krävs dock vissa förändringar på lag- och förordningsnivå.

Riksdagen och regeringen har i huvudsak överlåtit åt Tullverket att självt bestämma sin organisation utifrån vad myndigheten finner lämpligast för att genomföra sitt uppdrag. De berörda bestämmelserna i lag har inte till syfte att begränsa myndighetens möjligheter att bestämma utformningen av sin organisation. Syftet är i stället att säkerställa att vissa beslut skall tas på en viss nivå inom Tullverkets organisation.

5 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Chefen för Tullverket skall förordna tjänstemän som får öppna postförsändelser med stöd av tullagen (2000:1281), lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen eller lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter. Chefen för Tullverket skall även förordna tjänstemän som får besluta om s.k. postspärr. Det föreslås även att chefen för Tullverket skall förordna tjänstemän som får besluta om särskild kontroll enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Den som förordnas att besluta om postspärr eller om förstärkt kontroll skall vara en chefstjänsteman.

I tullagen föreslås en ändring som är en direkt följd av en ändring i förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (tillämpningskodex).

Skälen för regeringens förslag: Enligt gällande bestämmelser är det chefen för en tullregion som dels utser tjänstemän som får öppna brevörsändelser, dels beslutar om postspärr och om förstärkt kontroll. Syftet med bestämmelserna är att tillförsäkra att dessa beslut tas på en tillräckligt hög nivå inom organisationen.

Förslaget innebär att chefen för Tullverket förordnar de tjänstemän som skall besluta om öppnande av brevörsändelser, om postspärr och om förstärkt kontroll. I de två senare fallen skall den förordnade vara chefstjänsteman. Författningstexten lägger inte fast på vilken nivå en sådan chef skall befinna sig i organisationen. Det är svårt att i lagtext lägga fast en sådan nivå utan att riskera att skapa en motsvarande låsning av organisationen som den som detta förslag avser att lösa upp. Regeringens avsikt är dock att nivån bör motsvara den nivå som regionchefen har i dagens organisation. En lämplig nivå enligt det förslag till ny organisation som Tullverket för närvarande arbetar med skulle kunna vara chefen för ett kompetenscenter.

Det behöver inte vara samma chefstjänstemän som får besluta om postspärr som får besluta om särskild kontroll.

6 Ekonomiska konsekvenser

Regeringen bedömer att förslagen inte har några ekonomiska konsekvenser.

7.1 Förslaget till lag om ändring i tullagen (2000:1281)

5 kap.

14 §

Förslaget innebär en ändring i hänvisningen till bestämmelser i tillämpningskodex. Ändringen är en följd av kommissionens förordning (EG) nr 993/2001 av den 4 maj 2001 om ändring av förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.

6 kap.

11 §

I paragrafen föreslås att texten ”chefen för en tullregion, eller efter dennes beslut, av någon annan tjänsteman vid tullregionen” ändras till ”en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket”. I övrigt föreslås vissa språkliga förändringar i paragrafen.

13 §

I paragrafen föreslås att texten ”chefen för en tullregion” ändras till ”en chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket”. I övrigt föreslås en språklig justering i andra stycket.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

9 §

I paragrafen föreslås att texten ”chefen för en tullregion eller efter dennes förordnande av någon annan tjänsteman vid tullregionen” ändras till ”en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket”. I övrigt föreslås vissa språkliga förändringar i paragrafen.

11 §

I paragrafen föreslås att texten ”chefen för en tullregion” ändras till ”en chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket”. I övrigt föreslås vissa anpassningar till 6 kap. 13 § tullagen.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter Prop. 2003/04:97

3 kap.

2 §

I paragrafen föreslås att texten ”chefen för en tullregion” ändras till ”en tjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket”.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling

28 §

I paragrafen föreslås att texten ”chefen för en tullregion” ändras till ”en chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket”. Vidare föreslås att texten ”eller den han sätter i sitt ställe” ändras till ”av verkets chefsjurist”. Förslaget i denna del är en anpassning till hur motsvarande fråga hanteras i 6 kap. 13 § tullagen och 11 § lagen om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 2004.

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Ulvskog, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Karlsson, Lund, Andnor, Björklund, Jämtin

Föredragande: statsrådet Ringholm

Regeringen beslutar proposition 2003/04:97 Ändringar i tullagstiftningen med anledning av Tullverkets omorganisation.